

**AS „Sadales tīkls”
elektroenerģijas sadales sistēmas
pakalpojumu tarifu projekts
regulatīvajam periodam no
2023. gada 1.jūlija līdz 2025.gada
31.decembrim
PUBLISKOJAMĀ DAĻA**

Rīga, 14.11.2022.

SATURS

1	<i>Tarifu projektu ietekmējošie faktori</i>	4
2	<i>Sadales sistēmas elektroenerģijas bilance</i>	5
2.1	Sadales sistēmai pievadītā elektroenerģija	5
2.2	Lietotājiem piegādātā elektroenerģija	6
2.3	Elektroenerģijas bilance pa sprieguma pakāpēm	8
3	<i>Kapitāla izmaksas</i>	8
4	<i>Ekspluatācijas izmaksas</i>	11
4.1	Pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas	11
4.2	Izmaksas, kas saistītas ar elektroenerģijas sadales zudumiem un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanu	11
4.3	Personāla un sociālās izmaksas.....	12
4.4	Īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un citu komersantu veikto kārtējo ekspluatācijas remontu izmaksas	12
4.5	Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas.....	12
4.6	Darbības efektivitātes programma.....	12
5	<i>2023-2025T tarifu projekta izmaksas</i>	13
6	<i>Saīsinājumi un apzīmējumi</i>	14

Ievads

Dažādu ārējo globālo apstākļu ietekmes rezultātā pēdējo divu gadu laikā Baltijas valstīs un Eiropā ir piedzīvots būtisks energoresursu cenu pieaugums. 2021.gadā vidējās svērtās elektroenerģijas cenas kāpums elektroenerģijai, kas nepieciešama AS "Sadales tīkls" darbības procesa nodrošināšanai, bija 166% salīdzinājumā ar gadu iepriekš. 2022.gada 6 mēnešos vidējās svērtās elektroenerģijas cenas pieaugums bija vēl 175%. Šāds izmaksu pieaugums rada būtisku ietekmi uz AS "Sadales tīkls" kopējām darbības izmaksām. Neskatoties uz vēsturiski zemāko AS "Sadales tīkls" tehnoloģiskajām un saimnieciskajām vajadzībām patērēto elektroenerģijas līmeni (3.79%), faktiskās izmaksas par elektroenerģiju vairākkārt atšķiras no spēkā esošajā tarifā plānotajām izmaksām. Papildus, 2022.gada 14.oktobrī AS "Augstsprieguma tīkls" ir iesniedzis jaunu elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projektu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā, saskaņā ar kuru AS "Sadales tīkls" izmaksas par saņemto pārvades sistēmas pakalpojumu būtiski palielinātos.

Atbilstoši spēkā esošajam 2011.gada 15.decembra Sabiedrisko pakalpojumu reglēšanas komisijas (turpmāk - SPRK) padomes lēmumam Nr.1/32 "Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika" (turpmāk – Metodika), elektroenerģijas sadales sistēmas operatoram ir ierobežotas iespējas esošā regulatīvā perioda ietvaros veikt tik būtisku izmaksu pieauguma korekciju diferencētajos tarifos, lai atlikušajā regulatīvajā periodā atgūtu pamatotās izmaksas.

Lai nodrošinātu sadales sistēmas operatora tehnoloģiski un ekonomiski pamatoto izmaksu segšanai nepieciešamo līdzekļu apjomu un stabilizētu uzņēmuma finanšu rādītājus, AS „Sadales tīkls” (turpmāk arī – AS ST, uzņēmums) ir sagatavojis **jaunu AS „Sadales tīkls” elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu projektu regulatīvajam periodam no 2023. gada 1. jūlija līdz 2025. gada 31. decembrim** (turpmāk – Regulatīvais periods, 2023-2025T, tarifu projekts).

Tarifu projekts sagatavots divus gadus un 6 mēnešus ilgam regulatīvajam periodam, balstoties uz prognozētajām sadales pakalpojuma sniegšanas izmaksām attiecīgajā periodā, nodrošinot, ka prognozētie tarifu ieņēmumi šai periodā kopumā nosedz visas tarifa aprēķinā iekļaujamās ekonomiski pamatotās izmaksas. Divu ar pusi gadu regulatīvais periods izvēlēts, jo pastāvošajos ārējās situācijas ārkārtējos un mainīgos apstākļos ir sarežģīti prognozējamas ilgāka perioda izmaksas, elektroenerģijas cenas un sadalītās elektroenerģijas patēriņš.

Ņemot vērā būtisko elektroenerģijas izmaksu pieaugumu, inflācijas radīto ietekmi, kā arī paredzamās pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas no 2023.gada, AS ST sagatavotais tarifu projekts paredz vidējā sadales tarifa pieaugumu elektroenerģijas lietotājiem par 75%, salīdzinot ar spēkā esošo vidējo tarifu.

Ņemot vērā salīdzinoši īso regulatīvā perioda ilgumu un iepriekšējā tarifu periodā īstenoto vērienīgo uzņēmuma darbības efektivitātes programmu, AS ST jaunajā regulatīvajā periodā piedāvā noteikt regulatīvā perioda izmaksu efektivitātes koeficientu 0% apmērā no kopējām Regulatīvā perioda tarifa izmaksām, lai stabilizētu uzņēmuma iekšējo procesu darbību, kas būtiski mainījušies iepriekšējā periodā. Vienlaikus uzņēmums turpina darbības efektivitātes pasākumus, digitalizējot un automatizējot darbības procesus un šo pasākumu ietvaros panāktā izmaksu efektivitāte iekļauta procesu darbības izmaksu aprēķinos.

Iesniegtajā tarifu projektā 2023-2025T Regulatīvajam periodam ir palielināta vidējā diferencēto tarifu fiksētās komponentes vērtība līdz 60%, kas precīzāk atbilst sistēmas operatora faktiskajai izmaksu struktūrai. Kopš 2022.gada sākuma, kad tika uzsāktas valsts atbalsta programmas atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas ražošanas iekārtu uzstādīšanai pašpatēriņa vajadzību nodrošināšanai, ļoti strauji pieaudzis aktīvo lietotāju skaits sadales sistēmā. Patērētās elektroenerģijas apjomi kļūst būtiski atšķirīgi līdzīga veida lietotājiem, piegādātā kWh vairs

nav uzskatāma par objektīvu parametru saņemtā sistēmas pakalpojuma atspoguļošanai un uz tās pamata veidota atļauto ieņēmumu struktūra, kas piesaistīta kWh, kļūst arvien neatbilstošāka sistēmas izmaksu struktūrai.

1 Tarifu projektu ietekmējošie faktori

Tarifu projekts izstrādāts atbilstoši AS ST vidējā termiņa darbības stratēģijā 2022. – 2027. gadam noteiktajām uzņēmuma attīstības prioritātēm, AS ST Elektroenerģijas sadales sistēmas attīstības plānā 2023.-2032. gadam noteiktajiem elektrotīkla attīstības mērķiem un plānotajiem kapitālieguldījumiem. AS ST saimnieciskās darbības izmaksas un to prognozes balstītas uz AS ST 2023. gada budžeta projektu un Finanšu vadības plānā (turpmāk – FVP) 2022.– 2032.gadam noteiktajiem pieņēmumiem.

Tarifu projekts sagatavots saskaņā ar 2010. gada 14. jūlija SPRK padomes lēmumu Nr. 1/12 apstiprinātajiem „Noteikumiem par tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu”.

Kapitāla atdeves likme Regulatīvajam periodam piemērota atbilstoši ar SPRK padomes 2022. gada 22.septembra lēmumu Nr. 178 „Par kapitāla atdeves likmi elektroenerģijas pārvades sistēmas un elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai” 2,72 % apmērā.

Tarifu projektā norādītās izmaksas, izmaksu aprēķinos izmantotie tarifi un aprēķinātie diferenciātie tarifi neietver pievienotās vērtības nodokli.

- Makroekonomiskā situācija

Tarifa projekta aprēķiniem izmantotas vidēja termiņa makroekonomisko rādītāju – iekšzemes kopprodukta (turpmāk – IKP), patēriņa cenu indeksa (turpmāk – PCI) – prognozes. IKP prognozes izmantotas sadalītās elektroenerģijas apjoma prognozēšanai. PCI prognozes izmantotas personāla, remontu un ekspluatācijas izmaksu prognozēšanai.

1.1. tabula

	2023	2024	2025
Latvijas Bankas prognozes (2023.-2024.gadam); LR Finanšu ministrijas makroekonomisko rādītāju prognozes (2025.gadam)¹			
IKP pieaugums salīdzināmās cenās, %	-0,2	4,4	3,4
PCI (gads pret gadu), %	9,2	3,4	2
Starptautiskā valūtas fonda makroekonomisko rādītāju prognozes²			
IKP pieaugums salīdzināmās cenās, %	1,608	3,388	3,359
PCI (gads pret gadu), %	7,977	2,943	2,519

- Kapitāla izmaksu izmaiņas

¹ <https://www.bank.lv/darbibas-jomas/monetaras-politikas-istenosana/prognozes>

<https://www.fm.gov.lv/lv/tautsaimniecibas-un-budzeta-izpildes-analize>

² <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database/2022/October>

2023-2025T regulējamo aktīvu bāzes (turpmāk – RAB) vērtība noteikta uz 2021.gada 31.decembri atbilstoši spēkā esošajam 2022.gada 29.augusta SPRK padomes lēmumam Nr.1/12 "Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas" (turpmāk – RAB Metodika) "II. Kapitāla izmaksas" un "III. Regulējamo aktīvu bāze" nodaļām.

- Pārvades pakalpojums

Pārvades pakalpojumu izmaksas balstītas uz prognozētajiem no pārvades sistēmas operatora (turpmāk – PSO) saņemtās un tīklā nodotās elektroenerģijas apjomiem, kā arī PSO transformatoru kopējo uzstādīto jaudu. PSO pakalpojumu tarifi regulatīvajam periodam pieņemti, atbilstoši Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" 2022.gada 24.oktobrī publicētajā AS "Augstsprieguma tīkls" oficiālajā paziņojumā "Paziņojums par tarifu projektu" piedāvātajiem tarifiem.

- Elektroenerģijas cena

Elektroenerģijas cenas prognoze sadales sistēmas tehnoloģiskajam un saimnieciskajam patēriņam noteikta, ņemot vērā 2023.gadā sagaidāmo vidējo cenu Nord Pool biržā Latvijas tirdzniecības apgabalā. Elektroenerģijas cenas prognoze tiek noteikta kā elektroenerģijas atvasināto finanšu instrumentu *Forward* cena, kas veidojas no Nord Pool sistēmas cenas un starpības starp Nord Pool sistēmas cenu un cenu Latvijas tirdzniecības apgabalā. *Forward* cenas fiksācija veikta 2022.gada 17.oktobrī. Šobrīd vidējā elektroenerģijas cena tiek prognozēta virs 300 EUR par 1 MWh. Vērtības noteikšanā tiek ņemts vērā AS ST 2021. – 2022. gada mēnešu patēriņa profils un spēkā esošā elektroenerģijas iepirkuma līguma nosacījumi, tai skaitā elektroenerģijas tirgotāja uzcenojums un izmaksas, saistītas ar balansēšanas pakalpojumiem.

- Sadales sistēmas elektroenerģijas bilance

Regulatīvajā periodā prognozētais sadalītās elektroenerģijas apjoms balstīts uz 2020. gada, 2021. gada un 2022. gada 9 mēnešu sadalītās elektroenerģijas apjoma analīzi lietotāju grupu un nozaru griezumā, kā arī ņemot vērā Latvijas Bankas un LR Finanšu ministrijas prognozētos IKP rādītājus 2023.-2025.gadam, mikroģenerācijas attīstības prognozes un IKP rādītāja korelāciju ar sadalītās elektroenerģijas apjomu.

- Regulatīvā rēķina mehānisma piemērošana

Spēkā esošā Metodika ierobežo sistēmas operatora atgūstamo regulatīvā rēķina apjomu regulatīvā perioda ietvaros. Ja Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija laicīgi veiks iecerētos grozījumus Metodikā attiecībā uz regulatīvā rēķina mehānismu, saskaņojot to ar citiem operatoriem noteikto regulējumu, tas dotu iespēju AS "Sadales tīkls" iesniegt pārskatītu regulatīvā rēķina apjomu. Paredzams, ka piemērojot pilnveidoto Regulatīvā rēķina mehānismu no 2023.gada 1.janvāra, uzņēmuma finanšu situācija būtiski uzlabosies, nodrošinot iespēju gūt papildu ieņēmumus.

2 Sadales sistēmas elektroenerģijas bilance

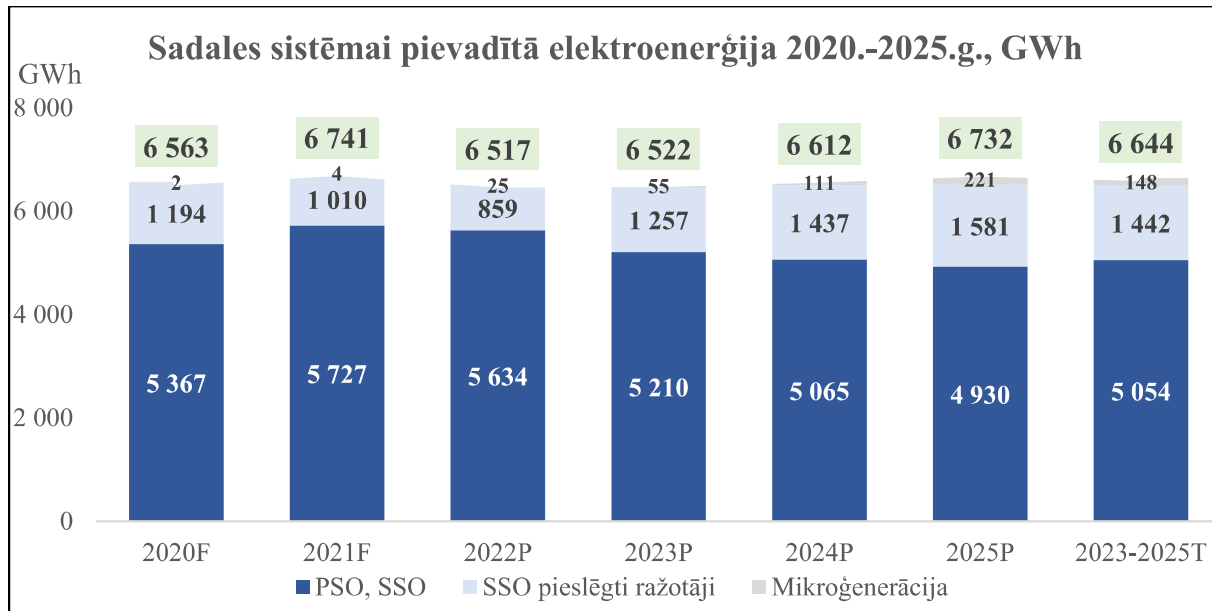
Sadales sistēmas elektroenerģijas bilance 2023-2025T sastādīta, ņemot vērā 2020.-2021. gada faktisko un 2022.-2025. gada plānoto sadales sistēmai pievadīto elektroenerģijas apjomu, kas noteikts, ņemot vērā lietotājiem piegādāto elektroenerģijas daudzumu, elektroenerģijas patēriņu AS ST tehnoloģiskām un saimnieciskajām vajadzībām, kā arī elektroenerģijas zudumus.

2.1 Sadales sistēmai pievadītā elektroenerģija

2021. gadā no sadales un pārvades sistēmas operatoriem tika saņemti 85% no tīklā saņemtās elektroenerģijas apjoma. 2022. gadā prognozēts no sadales sistēmai pieslēgtiem ražotājiem

saņemt 859 GWh elektroenerģijas. Ņemot vērā AS ST no ražotājiem rezervētās jaudas jaunu pieslēgumu izveidei, 2023-2025T plānots pieaugošs sadales sistēmai pieslēgto ražotāju saražotās un sistēmā nodotās elektroenerģijas apjoms līdz 1 581 GWh gadā (vidēji tarifa periodā 1 442 GWh). Prognozētais no pārvades un sadales sistēmas operatoriem saņemtā elektroenerģijas apjoms atbilstoši AS ST lietotāju patēriņa izmaiņām, ražotāju saražotās elektroenerģijas apjoms un mikroģenerācijas saražotā apjoma pieaugums atspoguļots 2.1. att.

2.1. attēls

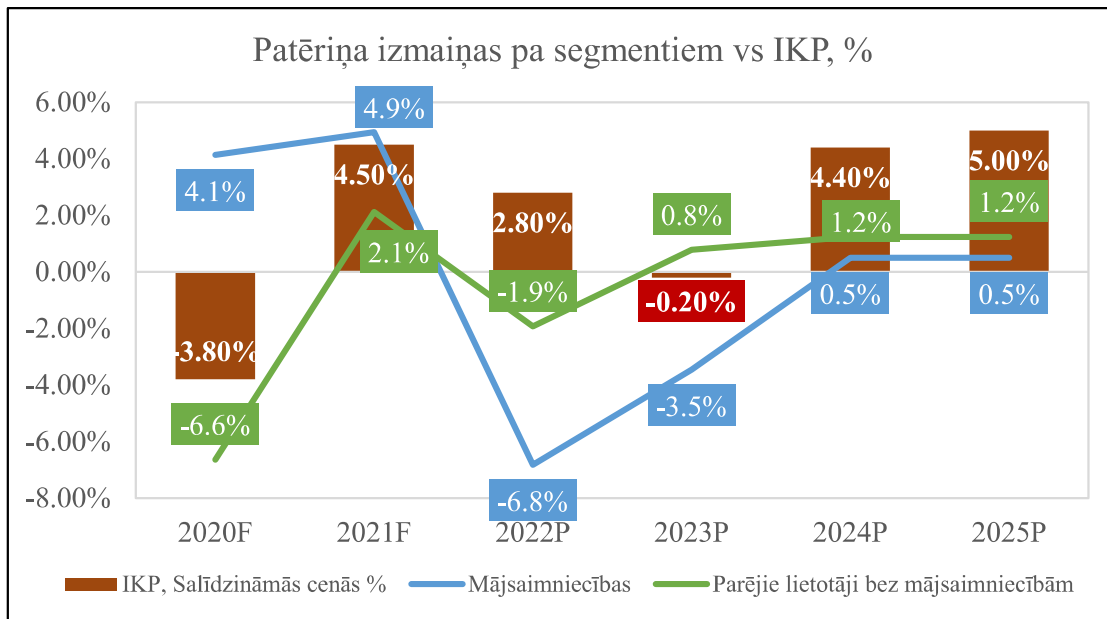

Ņemot vērā, ka daļa no SSO pieslēgto ražotāju saražotās elektroenerģijas uzreiz netiek patērēta sadales sistēmā, šī elektroenerģija pārplūst uz elektroenerģijas pārvades sistēmu un nonāk atpakaļ sadales sistēmā caur citu AS ST pārvades sistēmas pieslēgumu. Šīs elektroenerģijas pārvadīšanai tiek izmantoti pārvades sistēmas pakalpojumi, tāpēc, lai AS ST elektroenerģijas bilanci attiecīgais elektroenerģijas apjoms neuzrādītos divas reizes, tas tiek ieskaitīts no PSO pievadītās elektroenerģijas apjomam un attiecīgi samazināts SSO pieslēgto ražotāju tīklā nodotās elektroenerģijas apjoms. 2023-2025T attiecīgais PSO sistēmā nodotās un atpakaļ AS ST sistēmā saņemtās elektroenerģijas vidējais apjoms plānots 148 GWh gadā. Izmaksu pamatojumā saldo apjoms norādīts pie pārvades sistēmas pakalpojuma apjoma, jo veido AS ST pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas.

2.2 Lietotājiem piegādātā elektroenerģija

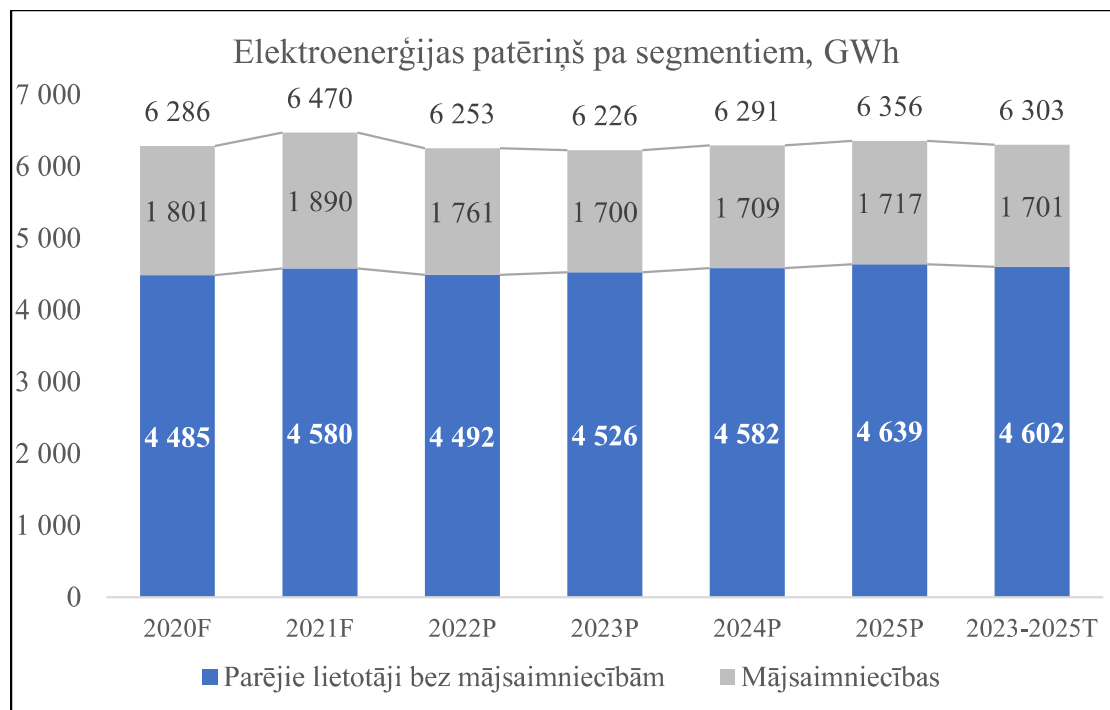
Lietotājiem piegādātās elektroenerģijas apjoma analīzes būtiskākie secinājumi:

1. Veicot faktisko datu analīzi par lietotājiem piegādātās elektroenerģijas apjomu, 2023-2025T projekta izstrādes laikā tika secināts, ka iepriekš noteiktā sakarība starp IKP kļūst arvien nekonkrētāka, kā tas bija novērots iepriekš. Piegādātās elektroenerģijas apjomu izmaiņas pa segmentiem parāda, ka pēdējos 3 gados apjomus vairāk ietekmējuši dažādi citi satricinājumi elektroenerģijas cenu tirgū, t.sk. COVID-19 ietekme, kā arī ģeopolitiskā situācija saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā (attēls 2.2.)

- COVID-19 pandēmijas laikā 2020.gadā un 2021.gadā noteiktie ierobežojumi un tam sekojošā patēriņa migrācija ir palielinājusi mājsaimniecībām³ piegādāto elektroenerģijas daudzumu, un tas šajos gados vidēji sasniedz 29% (iepriekš 28%) no kopējā lietotājiem piegādātā elektroenerģijas daudzuma. Savukārt, elektroenerģijas cenas palielināšanās rezultātā novērojams, ka elektroenerģijas patēriņš mājsaimniecībām sāk samazināties, kā arī ir radījis būtisku pieaugumu jaunu mikroģenerācijas pieslēgumu skaitā (2022.gada 10 mēnešos kopējais mikroģenerācijas pieslēgumu skaits pārsniedz 10 tūkstošus). Ņemot vērā šos faktorus, mājsaimniecību patēriņa prognozes ir samazinātas vidēji līdz 27% no kopējā lietotājiem nodotā elektroenerģijas apjoma 2023-2025T. Faktiski tas nozīmē, ka 2023.gadā tiek plānots patēriņa kritums -3,5% apmērā, bet sākot no 2024.gada – minimāls pieaugums 0,5% apmērā.
- Pārējiem lietotājiem piegādātās elektroenerģijas apjoms 2020.gadā COVID-19 radīto ierobežojumu dēļ samazinājās par -6,6%. Daļēji atceļot ierobežojumus, patēriņš 2021.gadā palielinājās par 2,1%, bet jau 2022.gadā, elektroenerģijas cenu pieauguma un ģeopolitiskās situācijas dēļ, atkal uzrāda kritumu -1,9%. Tomēr, ņemot vērā tautsaimniecības atveseļošanās prognozes no nākamā gada 2.pusgada, sagaidāms, ka patēriņš varētu palielināties par 0,8% 2023.gadā un par 1,2% nākamajos divos gados (attēls 2.3.).

³ Pieslēgumi, kuros par elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem norēķinās pēc mājsaimniecību tarifiem

2.3 Elektroenerģijas bilance pa sprieguma pakāpēm

2023-2025T sadalītās elektroenerģijas bilances prognoze pa sprieguma pakāpēm tiek veidota proporcionāli faktiskajiem sadalītās elektroenerģijas īpatsvaram pa sprieguma pakāpēm un, ņemot vērā sadalītās elektroenerģijas pieaugumu lietotāju grupās.

Elektroenerģijas zudumi, elektroenerģijas patēriņš tehnoloģiskām un saimnieciskajām vajadzībām pa sprieguma pakāpēm 2023-2025T prognozēts proporcionāli 2022. gada 9 mēnešu faktiskajiem apjomiem katrā sprieguma pakāpē.

3 Kapitāla izmaksas

2023-2025T kapitāla izmaksas ietekmē faktiskā aktīvu vērtība uz 31.12.2021. un faktiskais pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un amortizācija (turpmāk – nolietojums), kas saskaņā ar RAB Metodikas III un V nodaļu tiek piemērota visiem tarifa periodiem regulatīvajā periodā.

- **Aktīvi**

Atbilstoši Metodikai un RAB Metodikai, 2023-2025T periods ietver kapitālieguldījumus, kas veikti 2022. - 2024.gadā. Saskaņā ar FVP tarifu plānā ietvertais kapitālieguldījumu apjoms (bez klientu pieslēgumu maksas un ieguldījumiem nomātajos pamatlīdzekļos) vidēji gadā veido 86 milj. EUR.

Kapitālieguldījumu projektos galvenais uzsvars likts uz ieguldījumu efektivitāti, optimālākā tehniskā risinājuma izvēli, elektrotīkla tehnoloģisko attīstību, inovācijām un klientu prasībām. FVP ietvertie kapitālieguldījumu projekti atbilst AS ST definētajām prioritātēm un kritērijiem, ko nosaka AS ST darbību reglamentējošie normatīvie dokumenti.

2020.–2022. gados kapitālieguldījumi tika veikti atbilstoši AS ST vidējā termiņa darbības stratēģijā 2017.–2022. gadam noteiktajām prioritātēm. Taču, sākot ar 2022. gadu, kapitālieguldījumi tiek veikti saskaņā ar SPRK iesniegto AS ST Elektroenerģijas sadales sistēmas attīstības plānu 2023.-2032.gadam. Kapitālieguldījumu programmas virzītas uz elektroapgādes kvalitātes uzlabošanu, atjaunojot elektrotīklu, īstenojot tīkla automatizāciju, 110/6-20 kV apakšstaciju atjaunošanu un elektrotīkla viedizāciju, kā arī elektrotīkla uzturēšanai nepieciešamo pamatlīdzekļu (aprīkojums, speciālā tehnika, bāzes u.c.) atjaunošanu un uzturēšanu labā stāvoklī.

Elektrotīkla pārbūve un atjaunošana ir viens no AS "Sadales tīkls" licences pienākumiem. Operatora uzdevums ir nodrošināt vienmērīgu un līdzsvarotu elektrosistēmas atjaunošanu, lai ilgtermiņā būtiski nemainās sistēmas elementu vidējais vecums un atjaunojamā elektrotīkla apjoms.

3.1. Tabula

Projektu grupa (Milj. EUR)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2022-2025 vidēji
Elektrotīkla pārbūve un atjaunošana	62.4	57.1	58.0	67.8	72.6	74.4	68.2
ST klientu pieprasījumu izbūve	14.9	19.2	19.0	21.4	23.4	23.9	21.9
Nekustamā īpašuma rekonstrukcija	2.0	1.2	2.8	1.5	2.0	2.0	2.0
Transporta līdzekļi	2.3	1.2	0.9	3.5	3.9	4.0	3.1
Transformatoru maiņa	0.8	0.4	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4
Pamatlīdzekļu iegādes	1.0	0.6	0.8	1.4	0.9	0.9	1.0
Viedie skaitītāji	5.1	5.0	3.8	1.1	1.9	2.0	2.2
Inovātīvu iekārtu ieviešana elektrotīklā	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.1
Dispečervadības sistēmas modernizācija	0.2	0.3	0.3	0.1	0.4	0.4	0.3
Nemateriālie ieguldījumi	0.1	0.0	0.1	0.3	0.0	1.5	1.0
ANM programmas	0	0	0	12	12	8	8.1
Iekārtas un materiāli noliktavā	-1	0	0	0	0	0	0.0
ST aktīvu ieguldīšana	42	0	0	0	0	0	0.0
Kopā	129.9	85.0	86.2	109.4	117.3	118.0	107.7
t.sk. klientu finansējums	10.7	12.6	12.2	13.7	15.0	15.3	14.1
t.sk. ANM u.c. Eiropas fondu finansējums	0.0	0.0	0.2	12.1	12.0	8.4	8.2
Kapitālieguldījumi bez ST aktīvu ieguldīšanas un trešo pušu finansējuma	77.0	72.4	73.7	83.5	90.3	94.3	85.5

2020. gada janvārī veikta AS "Latvenergo" īpašumā esošā elektroenerģijas sadales sistēmas tīklu infrastruktūrai ilgtermiņā piesaistīto (iznomāto) nekustamo īpašumu ieguldīšana AS "Sadales tīkls" pamatkapitālā.

Sākot ar 2022. gadu un līdz 2026. gadam kapitālieguldījumu īstenošanai piesaistīti Eiropas Savienības Atvērto tīklu mehānisms (ANM) līdzekļi. Kopumā programmā paredzēti 41,9 miljoni eiro, tajā skaitā kapitālieguldījumiem līdz 34,1 miljoniem eiro. Saņemtais finansējums netiek iekļauts kapitāla izmaksās un līdz ar to nepalielinās ST tarifu.

Sākot ar 2023. gadu, kapitālieguldījumu pieaugumu būtiski ietekmē prognozētais resursu izmaksu cenu pieaugums, kas 2023. gada aprēķinā iekļauts 12,7% (kas sastāv no izejvielu un materiālu piegādes līgumos iekļautajām cenām, kā arī ņemot vērā jau noslēgtos būvniecības līgumus kapitālieguldījumu projektiem un sagaidāmās PCI izmaiņas 2023.-2025.gadā). Kapitālieguldījumi turpmākiem gadiem plānoti balstoties uz vienmērīgu elektrotīkla

atjaunošanas apjomu un elektroenerģijas piegādes kvalitātes rādītāju uzlabošanas mērķu īstenošanu.

Laika periodā no 2022. gada līdz 2025. gadam kapitālieguldījumi veido 107,7 miljonus eiro gadā, tajā skaitā no pašu līdzekļiem finansētie kapitālieguldījumi vidēji paredzēti 85,5 miljonu eiro apmērā.

Kapitālieguldījumi Elektrotīkla pārbūvei un atjaunošanai veido vidēji 68,2 miljonus eiro gadā, jeb 63% no kopējiem ieguldījumiem, kas ir lielākā investīciju grupa. Kapitālieguldījumu nepieciešamības un prioritātes izvērtēšanai ST izmanto tīkla objektu prioritizācijas rangus un kapitālieguldījumu projektu prioritizācijas rangus, kas savstarpēji ļauj salīdzināt visus elektrotīkla objektus un kapitālieguldījumu projektus. Tiek īstenoti kapitālieguldījumu projekti, kuriem ir lielāka atdeve (drošums, defektu apjoma samazinājums, neatbilstoša kvalitāte u.c.) no katra ieguldītā eiro.

Kapitālieguldījumu projekti klientu pieprasījumu izbūvei plānoti vidēji 21,9 miljoni eiro gadā, no kā AS ST finansējums sastāda vidēji 7,8 miljonus eiro jeb vidēji 20,3% no kopējiem kapitālieguldījumiem.

Visi pārējie kapitālieguldījumi kopā, neskaitot ANM programmas, veido 9,5 miljonus eiro gadā jeb 8,8% no kopējiem kapitālieguldījumiem. No tiem būtiskākie projekti, kuri īstenojami tarifu periodā ir:

- 1) Transporta līdzekļu iegādei plānošanas periodā vidēji gadā plānots ieguldīt 3,1 miljoni eiro, atbilstoši transporta nomaiņas ilgtermiņa plānam. Speciālās tehnikas plānveidīgai, vienmērīgai un savlaicīgai nomainībai ir sagatavots un apstiprināts ilgtermiņa nomaiņas plāns līdz 2028.gadam, kurš paredz gan tehnikas vienību skaita samazinājumu, gan tā modernizāciju un universālumu, lai spētu operatīvi reaģēt uz elektrotīkla bojājumu novēršanu, kā arī efektīvi realizētu plānotos elektrotīkla remontu darbus.
- 2) Viedo skaitītāju nomainībai plānots ieguldīt vidēji 2,2 miljoni eiro gadā jeb 2,0% no kopējiem kapitālieguldījumiem. Pēc visu AS ST elektroenerģijas skaitītāju nomainīšanas uz viedajiem vai attālināti nolasāmajiem skaitītājiem, plānota to pārbaude izlases kārtībā un nomainīšana tiktu veikta, tikai konstatējot neatbilstības (piemēram, līdzīgi kā Igaunijā un Lietuvā). Šādā veidā varētu būtiski ietaupīt līdzekļus ilgtermiņā, papildus, jaunajā plānā, ir ierēķināta skaitītāju nomainīšanas darba kapitalizācija un cenas pieaugums. Papildus nomainībai, kas šobrīd ir ekspertnovērtējums, ir ieplānoti arī papildu skaitītāji jaunu pieslēgumu realizācijai.

- **Nolietojums un amortizācija**

Vēsturiskais nolietojums (līdz 2022.gada 31.decembrim) aprēķināts, katrai no būtiskām grupām piemērojot vidējo nolietojuma normu grupā atbilstoši AS ST Tehniskajā politikā un AS ST grāmatvedības uzskaites politikā noteiktajam: elektrotīkli, elektroenerģijas skaitītāji, transports, darba aprīkojums, pieslēguma lietošanas tiesības, ēkas un būves. Savukārt nolietojums tarifa projekta vajadzībām aprēķināts saskaņā ar RAB Metodikas 2.pielikumā noteikto elektroenerģijas sadalei nepieciešamo aktīvu klasifikāciju un minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem.

Nolietojuma aprēķinā 2023. gadam un turpmākiem gadiem iekļauta nolietojuma summa atbilstoši RAB Metodikas V nodaļā noteiktajam aprēķinam, savukārt finanšu vajadzībām aprēķins veikts ņemot vērā reālo aktīvu vērtību, plānotos kapitālieguldījumus un to kalpošanas laikus. Saskaņā ar RAB Metodikas 10.punktu AS ST nav veikusi aktīvu pārvērtēšanu pēc 2021.gada 31.decembra un neplāno tādu veikt 2023-2025T laikā.

Ņemot vērā aktīvu pārvaldības un kapitālieguldījumu efektivitātes paaugstināšanas pasākumus, sagaidāmās PCI izmaiņas 2023.-2025.gadā, paredzams, ka AS ST ikgadējais kapitālieguldījumu apjoms tīkla uzturēšanai palielināsies, lai nodrošinātu tīkla efektīvu un vienmērīgu atjaunošanu.

4 Eksploatācijas izmaksas

4.1 Pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas

- **Pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi**

2023-2025T pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas aprēķinātas, ņemot vērā Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" 2022.gada 24.oktobrī publicētajā AS "Augstsprieguma tīkls" oficiālajā paziņojumā "Paziņojums par tarifu projektu" piedāvātos tarifus.

- **Transformatoros uzstādītā jauda**

Transformatoros uzstādītā jauda 2023-2025T plānota, balstoties uz savstarpēji AS "Sadales tīkls" un AS "Augstsprieguma tīkls" koordinētu 110 kV transformatoru atjaunošanas plānu saskaņā ar Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānā 2023-2032 ietverto informāciju.

- **Pārvadītās elektroenerģijas apjoms**

Pārvadītās elektroenerģijas apjoms 2023-2025T norādīts 2.1. nodaļā.

4.2 Izmaksas, kas saistītas ar elektroenerģijas sadales zudumiem un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanu

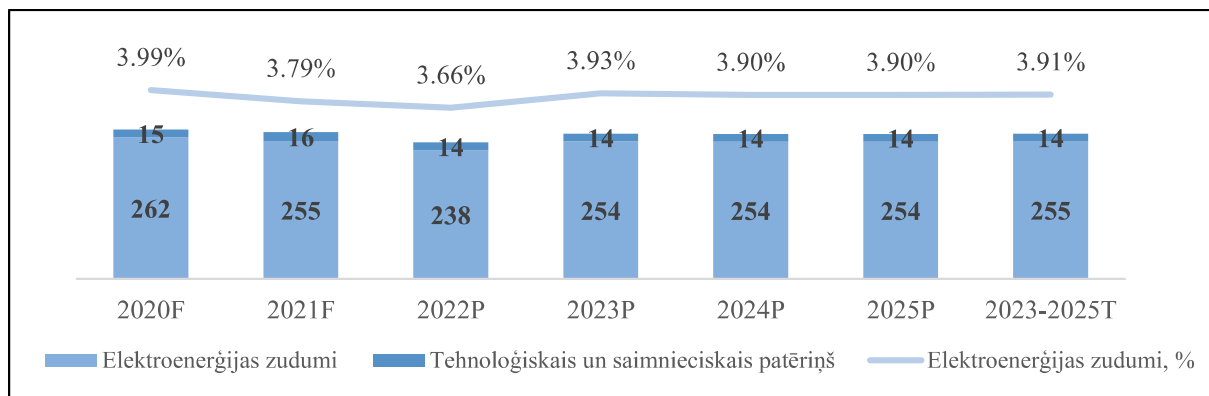
- **Elektroenerģijas cena**

AS ST iepērk elektroenerģiju no elektroenerģijas tirgotāja atbilstoši elektroenerģijas cenai AS „Nord Pool” Latvijas tirdzniecības apgabalā, kas tai piemēro uzcenojumu, ietverot elektroenerģijas tirdzniecības un balansēšanas pakalpojuma izmaksas, kā arī nodokļus un nodevas, izņemot PVN. Elektroenerģijas tirgotājs tiek izvēlēts atklātas cenu aptaujas procesā.

Elektroenerģijas cenas prognoze noteikta atbilstoši 1.1. nodaļā minētajiem pieņēmumiem.

- **Elektroenerģijas apjoms**

Sadales sistēmas elektroenerģijas zudumu īpatsvars tiek prognozēts, par pamatu izmantojot 2023.-2032.gadam AS ST Elektroenerģijas sadales sistēmas attīstības plānā noteikto mērķi, sasniegt elektroenerģijas zudumus zem 4%. 2023-2025T noteiktais zudumu profils sastāda 3,9%. Elektroenerģijas patēriņš tehnoloģiskajam procesam un saimnieciskajām vajadzībām tiek prognozēts 2022.gada līmenī, ņemot vērā sasniegto administratīvo bāzu skaita samazinājumu atbilstoši AS ST īstenotajai Saimnieciskās darbības efektivitātes paaugstināšanas programmai DEP 2017-2022.

4.3 Personāla un sociālās izmaksas

Personāla un sociālo izmaksu prognozi 2023-2025T ietekmē izmaksu indeksācija ar PCI izmaiņām no 2022.gada atbilstoši 2016.gada 21.decembrī starp AS "Latvenergo" koncerna (tai skaitā AS ST) sabiedrībām un Latvijas arodbiedrību "Enerģija" noslēgto darba koplīgumu. Piemērotie nodokļi un nodevas atbilstoši spēkā esošiem LR normatīvajiem aktiem.

4.4 Īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un citu komersantu veikto kārtējo ekspluatācijas remontu izmaksas

No 2023. gada īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un citu komersantu veikto kārtējo ekspluatācijas remontu izmaksām piemērota indeksācija atbilstoši PCI izmaiņām kā arī par pamatu ņemti ar komersantiem noslēgtie spēkā esošie līgumi.

4.5 Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas plānotas atbilstoši ar citiem komersantiem noslēgtajiem spēkā esošajiem līgumiem, tai skaitā piemērojot indeksāciju atbilstoši PCI izmaiņām.

Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi plānoti, piemērojot indeksāciju atbilstoši PCI izmaiņām, kā arī ņemot vērā plānoto pakalpojumu attīstību

4.6 Darbības efektivitātes programma

2022.gads ir noslēdzošais AS ST īstenotajai Saimnieciskās darbības efektivitātes paaugstināšanas programmai DEP 2017-2022. Programmā izvirzītie mērķi ir sasniegti un jauna darbības efektivitātes programma periodam no 2023.gada līdz 2025.gadam netiek plānota.

5 2023-2025T tarifu projekta izmaksas

5.1. Tabula

Izmaksu veids	Mērvienība	Spēkā esošais tarifs	Tarifa projekta 2023-2025 vidējās izmaksas gadā	2023.-2025.g. tarifu projekts/ spēkā esošo tarifu	
				abs.	%
Kapitāla izmaksas kopā	tūkst.EUR	116 616.3	110 084.4	-6 531.9	-6%
Nodokļi	tūkst.EUR	333.8	259.3	-74.5	-22%
Eksploatācijas izmaksas, t.sk.:	tūkst.EUR	179 954.7	369 422.0	189 467.3	105%
Pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas	tūkst. EUR	71 198.3	144 148.8	72 950.5	102%
Izmaksas, kas saistītas ar elektroenerģijas pārvadīšanas zudumiem un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanu sadales tīklā	tūkst. EUR	16 011.0	68 514.7	52 503.7	328%
Personāla un sociālās izmaksas	tūkst. EUR	56 210.6	70 987.4	14 776.8	26%
Īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un citu komersantu veikto kārtējo eksploatācijas remontu izmaksas	tūkst. EUR	9 977.2	11 425.2	1 448.0	15%
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	tūkst. EUR	34 389.9	38 078.3	3 688.4	8%
Efektivitātes programma	tūkst. EUR	-7 832.3	0.0		
Ieņēmumu korekcija, kas saistīta ar iepriekšējā regulatīvā perioda izmaksu un ieņēmumu prognožu novirzēm	tūkst. EUR	0.0	36 267.6		
Izmaksas kopā	tūkst.EUR	296 904.8	479 765.8	182 861.0	62%

6 Saīsinājumi un apzīmējumi

2023-2025T – elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu projekts Regulatīvajam periodam no 2023.gada 1.jūlija līdz 2025. gada 31.decembrim

2020-2024T – elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu projekts regulatīvajam periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2024. gada 31.decembrim

AS - Akciju sabiedrība

AS AST – Akciju sabiedrība „Augstsprieguma tīkls”

AS ST – Akciju sabiedrība „Sadales tīkls”

DEP – Darbības Efektivitātes Paaugstināšanas projekts

EUR – *euro*

FVP – Finanšu vadības plāns

GWh – gigavatstunda

IKP – iekšzemes kopprodukts

Izmaksu attiecināšanas modelis – „AS „Sadales tīkls” elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu izmaksu attiecināšanas modeli”

km – kilometrs

KL – kabeļu līnija

kV – kilovolts

kWh – kilovatstunda

Metodika – „Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika”

Milj. – miljons

MWh – megavatstunda

PCI – Patēriņa cenu indekss

PL – pamatlīdzekļi

PSO – pārvades sistēmas operators

PVN – pievienotās vērtības nodoklis

RAB – Regulējamo aktīvu bāze

SFPS - Eiropas Savienībā apstiprināti Starptautiskie finanšu pārskatu standarti

SPRK – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

SSA – sadales sistēmas aktīvi

SSO – sadales sistēmas operators

t.sk. – tai skaitā

tūkst. – tūkstotis

u.c. – un citi